

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Görüş No : 2024/191
Görüş Tarihi : 04.09.2024

YÜKSEK FEN KURULU GÖRÜŞÜ

... tarafından 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'na göre ... tarihinde ihale edilerek, 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu'na göre ... tarihinde birim fiyat sözleşmeye bağlanan "... yapım işinde; revize fiyat tespiti hususunda yüklenici ile idare arasında oluşan anlaşmazlık ile ilgili olarak Kurulumuz kararı talep edilmektedir.

Konu, gönderilen bilgi ve belgeler ile ilgili mevzuatı çerçevesinde Kurulumuzca inceleme ve değerlendirmeye tabi tutulmuştur.

Öncelikle, sözleşme tarafları arasında ortaya çıkan anlaşmazlıklardan, 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu'nun Ek 1 inci maddesinde sayılan konularda, Ek 2 nci maddede belirtilen usule göre Kurulumuzca başvurulması halinde, Kurulumuzca "Görüş" değil "Karar" oluşturulduğu, bu sebeple, anılan maddelere istinaden Kurulumuzdan uygulamaya esas "Görüş" talebinde bulunulamayacağı, ancak bahse konu işte, idaresince 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu'nun Ek 1 ve Ek 2 nci maddesine istinaden uygulamaya esas "Görüş" istenilmekle birlikte, anlaşmazlık konusunun anılan Ek 1 inci maddede sayılan konulardan olmadığı gerekçesiyle "Karar" yerine "Görüş" oluşturulması yoluna gidildiği,

Diğer taraftan, anlaşmazlık konusunun sözleşmenin 28.2 nci maddesi hükmünün uygulanması ile ilgili olduğu, bu sebeple, yapılan değerlendirmede, idaresince Kurulumuzca yapılan başvuru tarihi itibari ile yürürlükte olan Yapım İşleri İhaleleri Uygulama Yönetmeliği eki tip sözleşmenin 28.2 nci maddesi hükmü değil, ihale tarihinde yürürlükte olan ve taraflarca dikkate alınıp imzalanmış olan sözleşmenin 28.2 nci madde hükmünün dikkate alındığı,

Hususlarının hatırlatılmasında fayda görülmektedir.

Anlaşmazlık konusuna ilişkin tarafların görüş, talep ve değerlendirmeleri aşağıda belirtildiği şekildedir.

Yüklenicinin görüşü ve talebi;

Başvuru yazısından ve 30.07.2024 tarihli yüklenici dilekçesinden özetle;

Bahse konu işin yürütülmesi sırasında, Mülga DSİ Proje ve İnşaat Dairesi Başkanlığının talimatına binaen idaresince, birim fiyat teklif cetvelinde yer alan 4 bar basınç dayanımlı muhtelif anma çaplarında CTP boru ve özel parçalarının temini ve döşenmesi iş kalemlerinde yer alan CTP boruların 6 bar basınç dayanımlı olarak değiştirildiği,

Yapılan bu proje değişikliği ile birim fiyat teklif cetvelinde yer alan;

Ø1000 mm anma çapındaki 4 bar basınç dayanımlı CTP boru ve özel parçalarının temini ve döşenmesi iş kaleminde yer alan 4 bar basınç dayanımlı CTP borular, 6 bar basınç dayanımlı CTP boru ile değiştirilmek kaydı ile bu iş kalemi bedelinin, yine birim fiyat teklif cetvelinde yer alan aynı anma çapında 6 bar basınç dayanımlı CTP boru ve özel parçalarının temini ve döşenmesi iş kalemi birim fiyatı üzerinden,

Ø2400 mm anma çapındaki 4 bar basınç dayanımlı CTP boru ve özel parçalarının temini ve döşenmesi iş kaleminde yer alan 4 bar basınç dayanımlı CTP borular, 6 bar basınç dayanımlı CTP boru ile değiştirilmek kaydı ile bu iş kalemi bedelinin, yine birim fiyat teklif cetvelinde yer alan aynı anma çapında 6 bar basınç dayanımlı CTP boru ve özel parçalarının temini ve döşenmesi iş kalemi birim fiyatı üzerinden,

Ödenmesi hususunda idare ile anlaşıldığı,

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Görüş No : 2024/191
Görüş Tarihi : 04.09.2024

Birim fiyat teklif cetvelinde yer almayan; muhtelif anma çaplarında (Ø900, Ø1100, Ø1200, Ø1300, Ø2200) 6 bar basınç dayanımlı boru ve özel parçalarının temini ve döşenmesi yeni iş kalemleri için ise yeni birim fiyat tespitinin yapıldığı,

Sonuç olarak; ihale kapsamında teklif verilen 4 bar basınç dayanımlı CTP boru ve özel parçalarının temini ve döşenmesi iş kalemlerinde yer alan 4 bar basınç dayanımlı CTP boruların, sözleşme sonrası idaresince, 6 bar basınç dayanımlı CTP boru olarak değiştirildiği,

Bu bağlamda, bahse konu işte yapılan proje değişikliği ile birim fiyat teklif cetvelinde yer alan 4 bar basınç dayanımlı CTP boru ve özel parçalarının temini ve döşenmesi iş kalemlerinde yer alan 4 bar basınç dayanımlı CTP boruların, 6 bar basınç dayanımlı CTP boru olarak değiştirilmesi ile zaten birim fiyat teklif cetvelinde yer alan aynı anma çapındaki 6 bar basınç dayanımlı CTP boru ve özel parçalarının temini ve döşenmesi iş kalemi miktarında artış meydana geldiği,

Ancak 2019 yılında sözleşmenin 28 inci maddesinde yapılan değişiklik ile bahse konu maddede geçen “iş kalemi miktarı” ifadesinden, idare tarafından projesine göre tespit edilen ve sözleşmede belirtilen iş miktarının anlaşılması gerektiği hususu göz önünde bulundurulduğunda, sözleşmenin 28 inci maddesinin ikinci fıkrası kapsamında revize birim fiyat tespitini gerektirecek şekilde iş kalemi miktarında bir artış meydana gelmediği,

Bununla birlikte, miktarı artan 6 bar basınç dayanımlı CTP boru ve özel parçalarının temini ve döşenmesi iş kalemi yeni miktarının %20 fazlası için veya 6 bar basınç dayanımlı CTP boru ve özel parçalarının temini ve döşenmesi iş kalemine dönüştürülen 4 bar basınç dayanımlı CTP boru ve özel parçalarının temini ve döşenmesi iş kaleminin birim fiyat teklif cetvelinde yer alan miktarının %20 fazlası için ancak revize birim fiyat tespitinden bahsedilebileceği,

Ayrıca teklif cetveli, proje ve uygulamada 4 bar basınç dayanımlı CTP boru ve özel parçalarının temini ve döşenmesi iş kalemi miktarında herhangi bir değişiklik veya revize olmadığı, sadece idare talimatı ile 4 bar basınç dayanımlı CTP borular, 6 bar basınç dayanımlı CTP boru ile değiştirildiği, bu şekilde ortaya çıkan 6 bar basınç dayanımlı CTP boru ve özel parçalarının temini ve döşenmesi iş kalemi miktarının bedelinin ödenmesinde, birim fiyat teklif cetvelinde yer alan 6 bar basınç dayanımlı CTP boru ve özel parçalarının temini ve döşenmesi iş kalemi birim fiyatının kullanılması hususunda anlaşıldığı,

Ancak, işin yürütülmesi sırasında, birim fiyat teklif cetvelinde yer alan iki iş kalemi miktarının (Ø1000/Ø2400 mm anma çapındaki 4 bar basınç dayanımlı CTP boru ve özel parçalarının temini ve döşenmesi iş kalemi miktarı ile Ø1000/Ø2400 mm anma çapındaki 6 bar basınç dayanımlı CTP boru ve özel parçalarının temini ve döşenmesi iş kalemi miktarının) bir iş kalemi miktarına (Ø1000/ Ø2400 mm anma çapındaki 6 bar basınç dayanımlı CTP boru ve özel parçalarının temini ve döşenmesi iş kalemi miktarına) oranlanmak suretiyle revize birim fiyat tespiti yoluna gidildiği bu hususun hakkaniyet ilkelerine aykırı olduğu,

Ø1000 mm ve Ø2400 mm anma çapındaki 4 bar basınç dayanımlı CTP boru ve özel parçalarının temini ve döşenmesi iş kaleminin, aynı anma çapında 6 bar basınç dayanımlı CTP boru ve özel parçalarının temini ve döşenmesi iş kalemine dönüştürülmesi sebebi ile yeni birim fiyat tespiti yoluna gidilmesi durumunda revize birim fiyatın ortaya çıkmamış olacağı,

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Görüş No : 2024/191
Görüş Tarihi : 04.09.2024

Belirtilen tüm bu açıklama ve değerlendirmeleri ışığında, birim fiyat teklif cetvelinde miktarı belli olan 4 bar basınç dayanımlı CTP boru ve özel parçalarının temini ve döşenmesi iş kaleminin, 6 bar basınç dayanımlı CTP boru ve özel parçalarının temini ve döşenmesi iş kalemine dönüştürülmesi sebebi ile anılan iş kalemi bedelinin, revize birim fiyat tespiti yapılmadan, birim fiyat teklif cetvelinde yer alan 6 bar basınç dayanımlı CTP boru ve özel parçalarının temini ve döşenmesi iş kalemi birim fiyatı üzerinden ödenmesi gerektiği,

Ortaya çıkan bu anlaşmazlığın Kurulumuzca çözümü için dilekçeleri ve ekleri ile birlikte 30 gün içerisinde Kurulumuza başvurulması,

Yönündedir.

İdarenin görüşü ve değerlendirmesi;

İdarenin; 26.03.2024 tarihli ve E-4306256 sayılı yazısı ile 05.08.2024 tarihli ve E-4834669 sayılı yazısı ile eklerinden özetle;

14.12.2023 tarihinde düzenlenen 32 nolu geçici hakediş raporunun incelenmesinden; "D-İS-CTP-017" iş kalemi nolu "Ø1000 mm Anma Çapında 6 Atm Basınç Dayanımlı CTP Boru ve Özel Parçalarının Temini ve Döşenmesi" iş kalemi ile "D-İS-CTP-040" iş kalemi nolu "Ø2400 mm Anma Çapında 6 Atm Basınç Dayanımlı CTP Boru ve Özel Parçalarının Temini ve Döşenmesi" iş kalemi miktarlarında %20'yi aşan artışların meydana geldiğinin tespit edildiği, söz konusu artışların, sözleşme kapsamında teklif birim fiyatı bulunan 4 atm basınç dayanımlı CTP boruların yerine aynı şekilde sözleşme kapsamında teklif birim fiyatı bulunan 6 atm basınç dayanımlı CTP boruların kullanılması neticesinde ödemelerinin ilgili birim fiyatından ödenmesi nedeniyle ortaya çıktığı,

Boru Teknik Şartnamelerinde yapılan değişikliklerin devam eden işlerde de bir bütün olarak yeni fiyat şartlarının da değerlendirilerek uygulanması talimatı sonucu; yüklenicinin de bilgisi dâhilinde karşılıklı anlaşmak suretiyle boru yeni fiyatları hazırlandığı ve tasdik edildiği, günümüze kadar herhangi bir ihtirazı kayıt bulunmadan bedellerinin yükleniciye ödendiği,

Ancak sözleşme kapsamında birim fiyatı bulunan aynı çapa ait 4 atm yerine 6 atm basınç dayanımına sahip CTP boru kullanılması sonucu imalatı tamamlanan boru hatlarının bedelinin, sözleşme kapsamında verilen teklif birim fiyatlar üzerinden ödendiği, artışa konu olan miktarların bedelinin ödemesinin ise sözleşmenin, iş kalemi miktarının değişmesi başlıklı 28 inci maddesinin ikinci fıkrası gereği revize fiyatlar üzerinden yapılması gerektiği,

Belirtilmektedir.

Tarafların görüş, talep ve değerlendirmeleri bu şekilde belirtildikten sonra anlaşmazlık konusunun inceleme ve değerlendirmesine geçilmiştir.

Başvuru yazısı ve ekleri incelendiğinde;

İşin yer tesliminin 08.09.2015 tarihinde yapıldığı, sözleşmesinde süresinin 1460 gün ve bu süreye göre iş bitim tarihinin 07.09.2019 olduğu, işin yürütülmesi sırasında verilen süre uzatımları ile revize/yeni iş bitim tarihinin 13.10.2024 olarak belirlendiği,

İşin yürütülmesi sırasında, birim fiyat teklif cetvelinde yer alan; Ø600, Ø700, Ø800, Ø900, Ø1000, Ø1100, Ø1200, Ø1300, Ø1600, Ø1800, Ø2000, Ø2200, Ø2400 mm anma Çapında 4 Atm Basınç Dayanımlı CTP Boru ve Özel Parçalarının Temini ve Döşenmesi iş

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Görüş No : 2024/191
Görüş Tarihi : 04.09.2024

kalemlerinde yer alan 4 Atm Basınç Dayanımlı CTP boruların, 6 Atm Basınç Dayanımlı CTP Boru olarak değiştirildiği,

Bu değişiklik sonrası birim fiyat teklif cetvelinde yer alan “D-İS-CTP-017” iş kalemi nolu “Ø1000 mm Anma Çapında 6 Atm Basınç Dayanımlı CTP Boru ve Özel Parçalarının Temini ve Döşenmesi” iş kalemi ile “D-İS-CTP-040” iş kalemi nolu “Ø2400 mm Anma Çapında 6 Atm Basınç Dayanımlı CTP Boru ve Özel Parçalarının Temini ve Döşenmesi” iş kalemi miktarlarında artışlar meydana geldiği, imalatı gerçekleştirilen bu iş kalemleri bedelinin ödenmesinde, birim fiyat teklif cetvelinde yer alan “Ø1000 mm ve Ø2400 mm Anma Çapında 6 Atm Basınç Dayanımlı CTP Boru ve Özel Parçalarının Temini ve Döşenmesi” iş kalemi miktarları ile proje değişikliği sonrası artan miktarlarının karşılaştırıldığı ve birim fiyat teklif cetvelinde yer alan miktarların %20’yi aşan miktarları için revize birim fiyat tespit edilmek istenildiği, bu hususa yüklenici tarafından itiraz edilmesi üzerine anlaşmazlık yaşandığı ve çözümü için Kurulumuza başvuru yapıldığı,

Sözleşmenin 3 üncü maddesinde ve birim fiyat teklif cetvelinde;

“Ø1000 mm Anma Çapında 4 Atm Basınç Dayanımlı CTP Boru ve Özel Parçalarının Temini ve Döşenmesi” iş kalemi miktarının 4.185,67 metre,

“Ø1000 mm Anma Çapında 6 Atm Basınç Dayanımlı CTP Boru ve Özel Parçalarının Temini ve Döşenmesi” iş kalemi miktarının 2.932,84 metre,

“Ø2400 mm Anma Çapında 4 Atm Basınç Dayanımlı CTP Boru ve Özel Parçalarının Temini ve Döşenmesi” iş kalemi miktarının 7.081,29 metre,

“Ø2400 mm Anma Çapında 6 Atm Basınç Dayanımlı CTP Boru ve Özel Parçalarının Temini ve Döşenmesi” iş kalemi miktarının 2.551 metre,

31.05.2024 tarihine kadar yapıla işleri kapsayan 32 nolu geçici hakediş raporunda;

“Ø1000 mm Anma Çapında 6 Atm Basınç Dayanımlı CTP Boru ve Özel Parçalarının Temini ve Döşenmesi” iş kalemi miktarının 6.773,89 metre,

“Ø2400 mm Anma Çapında 6 Atm Basınç Dayanımlı CTP Boru ve Özel Parçalarının Temini ve Döşenmesi” iş kalemi miktarının 9.634,12 metre,

Olduğu görülmektedir.

İşe ait sözleşmenin “Sözleşmede bulunmayan veya fiyatı belli olmayan işlere ait birim fiyat tespiti” başlıklı 28 inci maddesinde;

“ ...

28.2. İş kalemi miktarının değişmesi

28.2.1. Sözleşme eki birim fiyat teklif cetvelinde yer alan herhangi bir iş kaleminin miktarında, işin devamı sırasında %20’yi aşan artışın meydana gelmesi ve toplam artışın aynı zamanda sözleşme bedelinin yüzde 1’ini geçmesi halinde, artışın sözleşme bedeli içindeki payı nispetinde ilgili iş kalemine ait birim fiyat aşağıda gösterildiği şekilde revize edilir ve bu iş kaleminin yüzde yirmi artışı aşan kısmına revize birim fiyat üzerinden ödeme yapılır.

$$R = F \times [1 - (A \times F) / S]$$

$$S = \text{Sözleşme bedeli (TL),}$$

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Görüş No : 2024/191
Görüş Tarihi : 04.09.2024

$F = \text{İş kaleminin birim fiyatı (TL /)},$

$A = \text{İş kaleminde meydana gelen artış miktarı (Adet, mt, m2 vb.)},$

$R = \text{Revize birim fiyat (TL /).”},$

Hükmü yer almaktadır.

Bu hükümden görüleceği üzere, işin devamı sırasında, sözleşme eki birim fiyat teklif cetvelinde yer alan herhangi bir iş kaleminin miktarında, %20 den fazla artışın meydana gelmesi ve toplam artışın aynı zamanda sözleşme bedelinin % 1'ini geçmesi halinde, iş kaleminin %20'yi aşan miktarı için anılan maddede belirtilen formül kullanılarak revize birim fiyat tespit edileceği ve belirlenen bu revize birim fiyat üzerinden, iş kaleminin %20'yi aşan miktarının bedelinin ödeneceği anlaşılmaktadır.

Sözleşme eki birim fiyat teklif cetvelinde yer alan herhangi bir iş kaleminin miktarında, işin devamı sırasında %20'den fazla artışın meydana gelmesi için ise bir proje değişikliğinin varlığından bahsedilmesi gerektiği,

Bu bağlamda,

Anlaşmazlığa konu işte de sözleşme eki birim fiyat teklif cetvelinde yer alan 4 bar basınç dayanımlı CTP boru ve özel parçalarının temini ve döşenmesi iş kaleminde yer alan 4 bar basınç dayanımlı CTP boruların, 6 bar basınç dayanımlı CTP boru olarak değiştirildiği, bunun sonucunda ortaya çıkan yeni iş kaleminin, sözleşme eki birim fiyat teklif cetvelinde yer aldığı anlaşıldığı, bu durumda da birim fiyat tespitine gerek olmadığı,

Bununla birlikte, proje değişikliğinin sözleşme eki birim fiyat teklif cetvelinde yer alan iki adet iş kaleminin miktarını da arttırdığı, sözleşmenin 28.2. madde hükmündeki şartın (toplam artışın aynı zamanda sözleşme bedelinin % 1'ini geçmesi halinde) sağlanması halinde, bahse konu bu iki iş kaleminin %20'yi aşan miktarı için anılan maddede belirtilen formül kullanılarak revize birim fiyat tespit edilmesi ve %20'yi aşan miktarının bedelinin bu revize birim fiyat üzerinden ödenmesi gerektiği,

Kurulumuz görüşünün istişari mahiyette olduğu, anlaşmazlığın çözümüne dair nihai sorumluluğun sözleşme taraflarına ait olduğu,

Görüşüne, 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 112 nci maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendine istinaden, 04.09.2024 tarihinde yapılan toplantıda katılanların oy birliği ile varılmıştır.